

Anglija objavi ozadje pakta-Škof de la More za mir v Mehiki

IZZIV DELAVSKEGA VODITELJA V ANGLIJI JE DOVEDEL, DA JE VLADA POJASNILA, ZAKAJ JE SKLENILA MORNARIŠKI PAKT S FRANCIJO. — OZADJE PAKTA JE GOSPODARSKO VPRAŠANJE OBEH DRŽAV.

London, Anglija. — Dolga časa so držali v Londonu, kakor v Parizu v uradu zunanjih ministerstev v tajnosti angle-francoski mornariški pakt. Ramsay MacDonald, vodja angleških laboritov v parlamentu pa je te dni prišel na dan in na vsa moč ožigosati diplomacijo države, zakaj narodu ne pojasni vsebine in bistvo sklenjenega mornariškega pakta. V parlamentu so postali prvotno in končno je dobil grad zunanjega ministra ukaz, da naj obelodani ozadje mornariškega pakta, radi katerega je Anglija sklenila s Francijo pakt.

Navedeni vzroki jasno povedo, zakaj je Velika Britanija sklenila ta pakt. Za paktom so, kakor smo povedali že takoj ob prvih vestih, ki smo jih prinesli v našem listu o paktu, zgolj gospodarske zadeve. Le toliko se razlikujejo, da obelodanjeni vzroki povedo, da je šlo za gospodarskega delavca na polju velike Anglije, kakor Franciji.

Londonski listi pravijo, da so lanske zimo stopili skupaj francoski in nemški industrijski ter nameravali ustanoviti skupni industrijski kartel, kateri naj bi bil gospodarsko zagospodoval na evropskem trgu. To pa bi bilo seveda katastrofalno za angleško industrijo. Zato so se jeli angleški vladni krogi zanimati zato, da bi se približali na tej točki Franciji. Francozi so bili dolgo časa bolj mlačni za kake angleške predloge. Konečno so Angleži prevzorili Francoze, da so pristali na ustanovitvi takega industrijskega kartela med Anglijo in Francijo in so na ljubo Angliji izpostavili izrok sklenjen industrijski kartel z Nemci. Angleži pa so zato obljubili Franciji, da je bodo podpirali politično na evropskem kontinentu. Tako je Francija dobila z mornariškim paktom angleško politično podporo. Anglija pa meni s tem rehabilitirati svoj trg, ki je zadnja leta precej izgubil.

Zdaj, ko je obelodaneno ozadje mornariškega pakta, se le vemo, zakaj so ravno v Berlinu najbolj kritizirali mornariški pakt. Iz tega je razvidno, da Anglija ne bo odstopila od pakta. Francija na drugi strani pa tudi ne, ker je s paktom veliko pridobila. Ako ima Anglija na svoji strani, tedaj ima vse politične adute v svojih rokah. Anglija ima najglavnejšo besedo pri Društvu narodov in povsod tega se Francozi dobro zavedajo, zato so se z njo tudi zavezali.

Chicago, Ill. — Stražnik Edmard Bailey, je zasačil in izenadil dva roparja, črnca, ko sta ravno vlomila v modno trgovino na 3252 Roosevelt road. Med stražnikom in roparji se je vnela bitka z revolverji. Stražnik je bil nevarno ranjen, nakar sta pa tudi roparja zbežala, eden izmed njih tudi ranjen.

London, Anglija. — Že več tednov so se vršila pogajanja radi petrolejskih produktov, med strankama, angleških delniških podjetnikov na eni strani; in ruske sovjetske podjetniške družbe, poslujoče v Angliji, na drugi strani. Nikakor se med pogajanjem niso mogli dogovoriti, zato pa lahko sledi petrolejska kriza.

SE NASELNIŠKA VPRAŠANJA.

Po vsej Evropi se vsi sloji preseljujejo. — Vlade vstavljajo izseljevanje, a zabraniti istega ne morejo.

Ženeva, Švica. — Preseljevanje je postalo danes eno najbolj važno vprašanje. Skoro je ni države v Evropi, in tudi v drugih delih sveta, kjer se ne bi narodi zanimali za preseljevanje.

Kaj pa državi sledi, ako se preobilo njenega naroda izseli v tuje kraje? Gotovo se s tem žrpa moč države, narod zmanjšuje, in tudi splošni napredek države nazaduje, ako se veliko izseljencev poda v tuje kraje.

V državi, iz katere se mnogo naroda izseli, to pomenja gospodarsko nazadništvo, ali gospodarsko krizo. Skoro v vsi državi, iz katere se mnogo naroda izseli, vzročajo le slabe gospodarske razmere in nezadovoljnost. Ljudstvo se seli iz vzroka, da si pomaga iz stiske in poišče boljših udobnosti.

Da bi se onemogočilo preobilno izseljevanje, so posamezne države zavarovale svoje meje in postavile straže. Težko je priti skozi zavarovano črto, toda vse to veliko ne pomaga; ljudstvo se seli, če ne postavnim, pa nepostavnim potom.

Kakor z ljudstvom samim, ravno tako se godi tudi z blagom. Napovedane so visoke carine, tako, da bi bilo skoro nemogoče prodajati blago iz ene države v drugo, toda tudi v tem oziru si ljudstvo ve pomagati. Blago se prodaja, če ne postavnim, pa nepostavnim potom — s pomočjo tihotapstva.

BITKA S CIGANI. — 5 MRTVIH, 7 RANJENIH.

Praga, Čehoslovakija. — Zadnje dni se je potepala večja ciganska družba okrog vasi Pošejn, na Čehoslovskem. Zapri so enega cigana, katerega so obdolžili tatvine. Prijete ga cigana pa je to tako razkačilo, da se je zaklel, da bo vas zažgal, in nekaj dni pozneje, je vas v resnici pričela goreti. To je kmete tako razdražilo, da so dobro oboroženi takoj napadli ciganski tabor, zunaj pred vasio. Vnela se je prava bitka, v kateri so kmetske pobijali cigane. Delali so prav po mesarsko, pobili 5 ciganov in 7 ranili.

RUSKO-ANGLEŠKA POGODBA ZA OLJE SE NI OBNESLA

London, Anglija. — Že več tednov so se vršila pogajanja radi petrolejskih produktov, med strankama, angleških delniških podjetnikov na eni strani; in ruske sovjetske podjetniške družbe, poslujoče v Angliji, na drugi strani. Nikakor se med pogajanjem niso mogli dogovoriti, zato pa lahko sledi petrolejska kriza.

POMOČ PONESREČENCEM V FLORIDI.

Ponesrečenci, prizadeti od tarna da v Floridi, se z materinimi čolni dovažajo šivilja in druge potrebščine. Slika kaže, kako ponesrečenci sprejemajo darove, katere je neki čoln pripeljal v bližini Belle Glade.

RAZMERE V MEHIKI.

Položaj mehiških katoličanov se obrača na bolje. — Škof de la More se sklicuje na miroljubnost.

Mexico City, Mehika. — Rt. Rev. Miguel de la More, škof v San Luis Potosi, se je izrazil, da je upanje, da se bo položaj v bližnji bodočnosti v Mehiki spremenil. Pričakuje se te spremembe, ko prevzame predsedniško mesto predsedniški namestnik Gil, ki je bil te dni določen od kongresa za začasnega mehiškega predsednika.

Škof Mora je tudi nedavno spisal odprto pismo naslovljeno na preds. namestnika Gila in na njega apeliral, da posreduje za splošni mir. Opisal je krutosti in krivice, katere so se godile zadnje čase v Mehiki napram katoličanom. Poročal je tudi, da če se on, preds. namestnik, zavzame za katoličane, si bo s tem pridobil na svojo stran 95 procentov mehiškega naroda.

V odprtem pismu je škof tudi omenil, da ustava mehiške države nima nikjer pisane postavbe, da bi se državljanom moglo zabraniti verske obrede, in zato vlada tudi nimajo pravice pleniti predmetov, katere ljudstvo hrani po svojih domovih, da jih spominjajo njihove vere.

Morda se bo razmere končno uredile, da se tudi katoličanom v Meksiki vrne svoboda v verskih zadevah.

V BELGRADU ZAPRLI GLEDALIŠKO IGRALCO.

Belgrad, Jugoslavija. — Vse gledališke igralce po celem Balkanu je pretresla novica, da je bila igralca Slatka Markovitch, zvezda Narodnega gledališča v Belgradu aretirana, ker je na odru pri igri "Macbeth", svojega soigralca Milana Stojanovitcha, med igro nazvala z besedo "idiot". Za časa predstave se je igralca nekaj razburila in svojega soigralca nazvala z razaljavno besedo, za kar je bila obsojena na 20 dni ječe in \$52.00 kazni.

ROP NA POŠTNI VLAK.

Mladi ropar v Kanadi napadel poštni vlak. — Odnese nad \$100.000 vrednosti. — Roparja so že prijeli.

Toronto, Ont., Kanada. — Te dni so naselniške oblasti v Kanadi prijele 20 letnega fant, Johna Gibbisa iz Los Angeles, Zd. dr., kateri je takoj na licu mesta priznal, da je on oropal poštni vlak, v bližini Chatham, Ont.

Ko so zločince prijeli, so našli pri njem \$22.000, gotovine v kanadskem denarju. Takoj po ropu so bile obveščene obmejne oblasti s potrebnim opisom mladega roparja, glede njegove zunanjosti, v nadi, da bo gotovo skušal utesi čez mejo v Združene države, kar se je pa v resnici zgodilo. Mlad zločinec se je ukrcal na prevozni parnik, ki vozi iz Windsorja v Detroit, in že na parniku so ga oblasti zasačile.

Zločinec dasiravno oborožen z dvema revolverjema, se ni skušal braniti. Oblasti so ga potem pridržale v zaporih v Detroitu, dokler ga oblasti iz Windsorja ne odpeljejo nazaj v Kanado.

Policija iz Chathama poroča, da v ta rop je bilo vpletenih pet oseb. Ko je Gibbs napadel in ustraševal uradnike na vlaku je potem najbolj važne poštne pošiljke zmešal iz vlaka, med tem časom so pa drugi štirje čakali v bližini z avtomobilom, in potem so vsi skupaj naložili svoj plen, ter se odpeljali.

Gibbs je prišel na vlak kot navadni potnik. Med vožnjo je pa hodil iz enega voza v drugega, toliko časa da je prišel v glavni poštni voz, kjer so se hranile največje vrednosti. Menda bodo druge ptičke tudi kmalo dobili.

Vilna, Poljsko. — Na Poljskem so te dni v neki vasi, Jakobka, okraj Troki, izkopal iz zemlje velik zabo, v katerem so našli za \$1.650.000 zlatnikov (cekinov). Poročilo pravi, da to se je našlo prav po naključju. Najdeni denar je bil kovan še v 18tem stoletju.

KRIŽEM SVETA.

Roseburg, Ore. — V Canyonville, Ore., se je te dni ponesrečil neki poštni zrakoplov. Ubit je bil potnik, D. P. Donovan; pilot, Grant Donaldson pa teško poškodovan.

Dalton, Neb. — Na zrakoplovnem vežbališču v Dalton, Neb., se je kapitan Ace Gray spustil z padajočim aparatom na zemljo, iz višine 2.500 čevljev. Pri padanju se mu je pa aparat pokvaril, in kapitan je padel tako nesrečno, da se je ubil.

Louisville, Ky. — J. C. W. Beckham, nekdanji governor, bivši senator in vodja suhaških slojev, je te dni naznanil svojo pomoč za Al Smitha. Na vprašanje glede prohibicije, je odgovoril, da on to ne smatra za tako važne politične zadeve. Navajal je tudi demokrate v Kentucky, naj ne bodo omahljivi napram Smithu, radi njegovega verskega prepričanja.

Havana, Kuba. — Veterani Špansko-ameriške vojne se te dni zbirajo v Havani, da bodo imeli praznovanje svoje 30 letnice, katero se prične dne 8. oktobra. Več sto oseb je dospelo iz Kalifornije in tudi iz drugih krajev.

Kansas City, Mo. — A. F. Seested, predsednik in glavni poslovodja pri Kansas City Star Co., je umrl dne 2. oktobra, po večmesečni bolezni.

NEMŠKI ZEPPELIN PLUL NA ANGLEŠKO.

London, Anglija. — Nad pokrajini, kjer so za časa vojne nemški zrakoplovi metali bombe, je te dni plul veliki nemški Zepelin LZ 127, kateri se tudi pripravila, da v kratkem odplove proti Ameriki. Velike množice so se zbrale in opazovale zrakoplov, katerega se je opazilo, čeravno je plul zelo visoko.

ŽAROMETI V KANADI BODO STRAŠILI TIHOTAPCE.

Detroit, Mich. — Veliki žarometi, kateri bodo obsvetljevali okolico v daljavi dveh milj, se bodo postavili v Kanadi, ob obrežju od Marine City do Wyandotte, v svrhu, da bodo strašili tihotapce z obojimi pištolami. Prvo teh naprav se postavlja ob vnožju Dubois street, in bo v nekoliko dneh že pričelo delovati.

ALBANSKI KRALJ ZOGRU POČNAL V SMRTI 11 ZAROTNIKOV.

Belgrad, Jugoslavija. — Iz Durazzo, Albanije, je dospelo poročilo, da je albanski kralj Zogu odkril zaroto, naperjeno proti njemu. Po kratki sodbi, po preteku 24 ur je kralj zakazal, da so vse zarotnike obesi na mestnem glavnem trgu v svarilo drugim. Zapri so še 200 drugih oseb, katere so bile osumljene, kot sokrivci te zarote.

Zogu je bil izvoljen predsednik Albanije, leta 1925; dne 1. septembra, t. l., pa je bil oklican za kralja, ko je bila ustava spremenjena in republika prenovljena v monarhijo. Zarotnike so izsledili že tudi poprej v par slučajih.

Iz Jugoslavije.

POLJŠAKOVO ZDRAVLJENJE RAKA UKINJENO. — POROČILO O PROTIJUDOVSKIH NEMIRIH. — SLIKE RAZNIH DOGODKOV POKAZUJEJO, KAM JADRAJO DANAŠNJI LJUDJE. — RAZNE VESTI.

Poljšakovo zdravljenje raka ukinjeno.

Maribor, 15. sept. — Oblastni odbor je izdal ukaz, da se ima ukiniti v splošni bolnici v Mariboru zdravljenje raka z njegovimi preparati. Poskušnje zdravljenja bolnikov so se vršile v mariborski bolnici od 3. julija do 5. sept. 1928. Ta dan je bilo odrejeno splošno pregledovanje bolnikov. Na posebno povabilo so se tega pregledovanja udeležili vsi zdravniki, ki so že poprej imeli priliko opazovati zdravljenje g. Poljšaka. Oblastni odbor je zahteval od zdravnikov pismena izvedenska mnenja. Ta mnenja si diametralno nasprotujejo. Ker ni moč dognati neovrgljivih zatrdil o koristi in uspešnosti njegovega zdravljenja, je oblastni odbor na zahtevo nadzorniškega odbora nadaljno Poljšakovo zdravljenje v bolnici ukinil.

Ta ukinitvev pa pravijo poročila, da je izzvala burno debato med ljudmi, ki so dobili neomajano vero v Poljšakovo zdravljenje raka. Bolniki, katere je zdravil, zahtevajo, da naj se dovoli Poljšaku, da jih nadalje zdravi s svojimi preparati, ker da imajo neomajano vero v njegovo zdravljenje.

Štirideset aretiranih radi protijudovskih nemirov.

Pred dnevi je iz vasi Petrovo selo pri Subotici izginila na skrivnostnem način deklica Margareta Takacs, ki je bila v službi pri nekem židovskem trgovcu. V vasi se je razširila vest, da so židje odvzeli deklici kri in jo usmrtili. Kljub temu, da so deklico pozneje našli, so se prebivalci strašno razburili in kmalu bi prišlo do hudih nemirov. Deklico je nato preiskal novosadski zdravnik dr. Desider Annau in je ugotovil, da je telesno popolnoma zdrava, radi hude živčne vznemirjenosti pa so jo prepeljali v bolnico. Da bi deklico kdekolič kaj ranili, ni bilo na trupu nikakega sledu. V Petrovem selu se je mudila tudi sodna komisija, ki je ves slučaj preiskala. Radi nemirov je bilo aretiranih 40 mladeničev.

Uboj radi svinj.

V vasi Podpeči pri Foči je prišlo do krvavega spora med Milanom Periščem in Hasanom Selakom. Perišč je pogosto nagnal svoje prešiče v Hasanov vrt, kajti vedel je, kako muslimani prezirajo prešiče. Hasan ga je opozoril, naj tega ne dela več, toda Perišč je potegnil nož in ga zabodel Hasanu naračnost v srce. Po tem "junaskem" dejanju se je morilec sam prijavil orožnikom.

Služkinjo zastrupili radi zavarovalnine.

Poročalo se je že, da je bilo aretiranih v Subotici več oseb, ki so zavarovali služkinjo Marijo Pintarjevo na 100.000 Din,

nato pa jo zastrupili. Aretiran je bil delodajalec Pinterjeve sofer Karl Neumann, policija pa je tekom preiskave aretirala še štiri osebe. Pri hišni preiskavi so v Neumannovem stanovanju našli več raznih strupov. Aretiranci pa odločno ta je zločin. Izročeni so bili državni pravdnstvu, ki je odredilo ekshumacijo in obdukcijo zastrupljene Pinterjeve.

Letalska nesreča v Bosni.

Nedavno je odletelo z letališča v Jasenku letalo v Split. Ker ni prišlo pravočasno v Split, niti se ni vrnilo, so poslali druga letala, da ga poiščejo. Izgubljeno letalo so našli med Imotskim in Livnom, kjer se je moralo spustiti radi pomanjkanja bencina. Pilot je le lažje ranjen, dočim je letalo skoro popolnoma uničeno.

Mrtvo so našli

v gozdu pri Žlici nad Žužemberkom 70letno Ano Plutovo, ki so jo pogrešali že od 8. m.m. Nesrečnici se je omračil um ter je umrla bržčas od lakote.

Ciganska bitka.

V Gotni vasi sta se stepili sredi ceste ciganski družini Jurković in Brajdič. V pretepu so vrgli cigani eno ciganko v potok Težka voda. Morda bi tekla tudi kri, če ne bi Brajdič zaplenili Mateju Jurkovića vojaške karabinke. Izročili so jo orožnikom.

Vinska letina v metliški okolici

Kakor je dosedaj soditi, bo tudi letos vinska letina prav dobra, če ne nastopi dolgotrajno jesensko deževje, v katerem bi grozdje začelo gniti. Trgatev portugalske bo pričela najprvo, dočim pridejo ostale vrste šele v oktobru na vrsto.

Smrtna kosa.

Po kratki bolezni se je preselila v večnost gospa Amalija Flajšmanova, trgovka in gostoljubna v Metliki, vdova po pokojnem večletnem županu Flajšmanu. Podlegla je pljučnici. Zapušča petero otrok, večinoma nepreskrbljenih.

G. Poljšak pojde v Ameriko.

Te dni se je oglasilo pri g. Poljšaku v Mariboru odposlanstvo nekaterih odličnih meščanov, ki so ga prosili, naj ostane v Mariboru in da naj ne zapušča domovine. G. Poljšak je izjavil, da ni njegova krivda, če je prisiljen oditi v Ameriko, kjer namerava ostati dve leti. Baj je dobil iz Amerike 50.000 dolarjev že naprej kot nagrado, če pride tjakaj zdraviti.

Nadškof dr. Sarič v Sarajevu je poslal ministru za vere pismo, v katerem izjavlja, da o pokojnem g. Radiču ni podal takih izjav, kakor so jih prinesli časopisi.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj,
ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Telefon: CANAL 0098

Naročnina:

Za celo leto \$5.00

Za pol leta 2.50

Za Chicago, Kanado in Evropo:

Za celo leto \$6.00

Za pol leta 3.00

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at

Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači,

do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker

tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-

ništvo vsaj dan pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu

je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov

uredništvo ne vrača.

Aristide Briand, francoski zun. minister:

Svetovni mir in razorožitev.

Ali je trajni svetovni mir brez razorožitve mogoč? Preden skušam dati odgovor na to vprašanje, ki vznemirja ves svet, bi rad opozoril, da beseda razorožitev, ki jo danes bomo stalno v dnevnih listih, ni pravi izraz za cilj naše sedanjé mirovne politike. Ne gre za razorožitev, ampak za omejitve oboroževanja. Omejitve oboroževanja pa ni cilj, ampak le sredstvo, da pridemo do miru. Volja po miru mora biti obstoječa pri vseh posameznih vladah, ohranitev miru pa mora biti cilj njihove politike.

Kar se tiče moje osebe, sem postavil vso svojo moč v službo svetovne mirovne ideje. Vse moje stremiljenje gre za to, da se najdejo pota in sredstva, da se tesneje navežejo narodi drug na drugega. Če pa hočemo doseči kak cilj s celim srecem, potem moramo imeti tudi pogum, da to javno priznamo. Če hočemo resničen mir, potem se ne smemo ustrašiti izgovoriti besedo mir. Mi moramo čim pogosteje klicati to besedo v svet, jo razlagati, prodati v njen globlji pomen in uporabiti vso umetnost prepričevanja, da postavimo vsebino miru v pravo luč. Čim bolj bo prišel pomen besede miru v duhove človeštva, čim bolj bomo s to besedo združili tudi predstavo napredujočega zbliževanja med narodi z omejitvijo našega oboroževanja, tem prej bomo ustvarili tisto mirovno ozračje, ki ga danes svet tako nujno potrebuje. Kdor hoče mir, ta mora besedo mir glasneje izraziti kot besedo vojna.

Zelja po miru pa se da združiti z željo po varnosti; s tem hočem reči, da ne sme noben narod postati žrtev svoje lastne velikodušnosti. Pred vojno se je izrek "če hočeš mir, pripravljaj vojno", mnogo uporabljal. Ali po pravici? Listam po straneh svetovne zgodovine. Če si predstavljam vse krvoprelitje, katero najdem na vsaki strani, potem pridem do prepričanja, da nismo na pravi poti, če sledimo tem besedam. Zdi se mi, da je neizogibno, da moramo spremeniti naše stališče do miru, če hočemo napredovati v zavarovanju miru.

Že uvodoma sem poudaril, da se, ko se govori o razorožitvi, rabi napačen izraz, ker mi danes ne gremo za razorožitvijo, ampak za omejitvijo oboroževanja. Pristavil bi, da je taka politika popolnoma v soglasju z velikimi mednarodnimi pogodbami. Čl. 8 pogodbe o Društvu narodov pravi n. pr., da priznajo člani Društva narodov, da je popolnoma nemogoče ohraniti svetovni mir, če se ne omeji oboroževanje na mero, ki je potrebna za narodno varnost in za obveznosti iz mednarodnih pogodb. Če smo mi spravili v sklad mero našega oboroževanja z zahtevami naše nacionalne varnosti, potem smo se ravnali popolnoma v zmislu pogodbe o Društvu narodov.

Francija ni zamudila nobene prilike, znižati oboroževanje. Francija je že preje in ne da bi bila zavezana po posebni pogodbi in četudi vse vprašanje še ni rešeno mednarodno, prostovoljno znižala že večkrat mero vojaškega oboroževanja in zmanjšala svoje brodogradne dejanske za 50 odstotkov, armado pa za 45 odstotkov. Današnji vojaški proračun Francije je, zračunan v zlatih frankih, za 200 milijonov zlatih frankov nižji kot pred vojno. Če pomislimo, da so se po svetovni vojni silovito pomnožili izdatki za vzdrževanje armad in brodograd, za spopolnitev oboroževalnega in zrakoplovnega materiala, potem moramo priznati omejitve, ki si jih je Francija prostovoljno naložila. Da se je znižal vojaški rok, je itak že znano.

Ce se danes narodi, ki so člani Društva narodov, ne morejo odločiti do ostrejšje omejitve svojega oboroževanja, potem je delen vzrok v tem, da leži vzhodno od Poljske mogočna dr-

žava, ki ima rada na jeziku besedo razorožitev, ki pa ponosno govori o neizmerni vojaški moči svoje armade. Vlastodržci te crzave ne zamudijo nobene prilike, da ne bi povedali svetu, da se ta moč v slučaju potrebe z lahkoto zviša na 2 milijona mož. Za zapadno Evropo obstoja utemeljena nevarnost, ki ovira, da razoroževanje ne gre še dalje.

Nič manj pa ni cela francoska zunanja politika načelno mirovna. Pri vseh priložnostih stavi naša država vse svoje moči, da se organizira mir. Mnogo korakov se je v tej smeri že storilo. Nevarnost kakega spopada danes daleko ni tako velika kot preje. Napetost med narodi, ki jo je rodila svetovna vojna, je izginila. Narodi so našli točko, kjer se lahko snidejo. Shajajo se na konferencah, delajo skupno na misli svetovnega miru in sklepajo trgovinske pogodbe. Nikakor ne trdim, da smo našli v Društvu narodov orodje, ki za vedno onemogoča kako vojno, trdim pa, da smo prišli naprej. Če primerjamo današnji svetovni politični položaj s tistim pred petimi leti, opazimo takoj, da smo zelo napredovali. Najvažnejši korak za organizacijo svetovnega miru je bil po mojem mnenju protokol iz leta 1924, četudi ga še niso sprejeli vsi zainteresirani narodi. Jaz sem eden očetov tega protokola in sem ponosen na to, da sem ga brez nadaljnega podpisa. Protokol označuje vojno za zločin in tistega, ki jo zlobno začne, za zločinca. Obtožuje napadalca in ga preganja. Smisel protokola je v tem, da se z vsemi razpoložljivimi sredstvi prepreči izbruh vojne. Vsekakor pa predvideva za vsak narod, ki je napaden, pravico, da se z vsemi sredstvi brani. Torej celotni protokol, ki predstavlja najradikalnejši korak k organizaciji miru, ne zahteva absolutne razorožitve, ampak le omejitve oboroževanja; kajti brez vsakega orožja je tudi bramba nemogoča.

HURA! TONE S HRIBA SE
JE OGLASIL!

Joliet, Ill.

Dragi g. urednik: — V "Amerikanskem Slovencu" večkrat čitam razna dreganja, kje je Tone s hriba, itd. Vprašujejo zakaj sem utihnil, kje sem, če me je že vzel smrt, ali, če sem se morda ujel v zakonski kurnik in da me morda boljša polovica muštra in drži pod ukorom, da ne smem več pisati. Vsem na tem mestu odgovarjam, da ni ne eno ne drugo. Vzrok je ves drug.

Biti dopisnik in poročevalec v današnjih dneh ni kar tako. Urednik n. pr. hoče vedno le zanimivosti, ki so nove in senzacionalne. Teh pa v teh žalostnih plesnivih časih ni. Drugi, n. pr. mlade dekleta bi radi, da bi pisal samo lepe ljubeznive dopise, da bi se jim srca smejala. Pa so zopet drugi, ki pravijo, kaj bi prisododarije pisal, piše naj kaj pametnega, kaj podučnega, kaj koristnega. Po našem slovenskem in hrvatskem hribu in oprostite je tudi nekaj drugih ljudi vmes, so kritizirali moje dopise vse vprek. Moja sosedja se je včasih tako jezila, da me bo celo stisnila za vrat, če bom o njej še kako zapisal. Na, zdaj pa piši. Saj je nevarnost, da me še "fentajo", če bi v svoj nos utikal preveč v razne zadeve in obešal stvari v javnost. Zato vidite sem sklenil, da bom rajši molčal. Pa naj prime kdo drugi za pero, pa naj piše in poroča. Bo pa raje Tone kritiziral, ker to je mnogo lažje, kakor pa pisati.

Zadnjič sem čital dopis meni neznane Bare iz San Francisco. Ona je tam v solnčni Kaliforniji, kjer imajo zlata vrata in solnce pravijo, da tam sveti en dan več v letu, ko kje drugje. Pač srečni ljudje. Vabi me na veselico in pa na "kranjski" gulaž. Ampak veste Tone je velik neverni Tomaž. Da bi meni Bara mogla postreči s "kranjskim" gulažem v San Franciscu, tega pa ne verjamem. Prvič ne bo imela na razpolago "kranjskega" mesa, ne "kranjske" peči, ne "kranjske" kuharice, kako za božjo voljo bi mi mogla Bara potem postreči s "kranjskim" gulažem! Ljudje to meni ne gre v glavo. Naj nam to pojasni Bara, da bomo znali, kako ona to "zacopra", da v Ameriki more postreči s "kranjskim" gulažem.

Dregnila me je že parkrat tudi southchicaška "Spela". No, v So. Chicago je že bližje, tja bi že lažje šel, če bi bilo treba. Ampak Tone je najraje doma. Dol s hriba gledam, svojo pipo vlečem in se kratkočasi. Še bolj bi pa se, ko bi mi Bara iz solnčne Kalifornije poslala eno tono črnine. Potem bi se tudi bolj pogosto oglašal in moje pero bi bilo bolj namazano, kakor je sedaj, ko je že nad 3 mesece suša v mojem spodnjem štuksu. Že par tednov obračam moje žepe, študiram, kako bi prišel do tega, da bi si napolnil vsaj en sodček ta sladkega za zimo. Pa nikakor ne gre. Delam si slabo, šlo je vse sproti. Na brado pa grozdja ne dajo, tako ne vem, kaj bom letos naredil.

Drugače se imamo v Jolietu po stari navadi. Kaj posebno novega ni. Naši možaki se zanimajo za društveno življenje. Pridno agitirajo za nove člane. Na sejah debatirajo vedno o kakem perečem vprašanju in kamorkoli prideš med

nje, ni drugega, kakor pogovor o društvenih vprašanjih. To je znamenje, da se pridno zanimajo za društva in naše slovenske organizacije.

O drugih novicah pa ne bom poročal. O ropih in tatvinah je vedno dosti novic, a teh smo že sili. Kadarkoli pogledam v kak časopis ne vidim drugega, kakor samo, kako so kakega ustrelili, oropali itd. Da bi kdo komu pa kaj prinesel, tega pa ne zagledam nikdar v nobenem listu. Pa ker ni to v navadi, da bi kdo komu kaj prinašal, saj bi takega "zločinca" še zaprli. Če drugi ne, bi tisti skovali tak zakon, ki imajo "palitišne" pod komando. No, pa ne bojmo se, do tega sploh še ne pride.

Na okrožnem sodišču so dobili te dni mnogi državljanstvo. Število novih državljanov znaša 37. Med temi je tudi nekaj Slovencev in Hrvatov.

Tudi o politiki se dajemo. Tisti, ki radi v ta spodnje štuke hodimo, že veste, da katerega bomo volili. Seveda imamo pa tudi pri nas protestante in metodiste, ki vijažo nosove, kadar tako le slišijo, da kdo glasno povdari Smithovo ime. Kar nekaj jih stresne. Še bolj jih pa bo, ko bodo 7. novembra zvedeli, da bo Smith tudi izvoljen.

Če še to povem, da sem zadnjič videl gospo Štokljo, ki je tako brezbrizno koracala mimo mene in ji niti na misel ni prišlo, da jo bom spet kedaj v "cajtenge" dal, potem bom pa pri koncu. Da, gospa Štoklja se je zglasila te dni pri družini Mr. in Mrs. Michael Šetina, na 115 Indiana Street, ter jim prinesla za spomin krepkega dečka, katerega so vsi prav veselili. Pri družini Mr. in Mrs. George Hrovat, na 111 Oakland avenue je prinesla tudi dečka. Starši in oba dečka sta zdrava! Moje čestitke! Gospej Štoklji se pa priporočam, naj se pred menoj ne skriva, da jo bom lahko tako le včasih še v "cajtenge" dal.

Tako, zdaj pa z Bogom prijatelji vsi, ki bote brali ta moj dopis.

Tone s hriba.

RAZNE VESTI IZ COLORADSKIH GORA.

Leadville, Colo.

Dasi smo zadnjič omenili, da nismo prav nič veseli, ako smrt obišče, se starka ni zmenila za našo željo, ker dne 11. septembra nam je pobrala Antona Anžička, očeta prejšnjega predsednika Z. S. Z. v Denverju, Adolfa Anžička. Pokopali smo ga pri obilni udeležbi dne 16. sept. na pokopališču Sv. Križa, katero je imel rajni več let v oskrbovanju. Poleg imenovanega sina Adolfa v Denverju zapuščala rajni ženo, sina in hčerko v starem kraju. N. V. M. P.

Veselico v prid naši cerkvi napravimo letos dne 27. in 28. oktobra v društveni dvorani. Naša mladina je že pridno na delu, kakor vse kaže, bodo tudi letos vsi župljani z veseljem pomagali, da pridemo do dobrega uspeha in pokrijemo tekoče stroške in mor-

da odščitnemo nekaj še za naš cerkveni dolg, in bo cerkev v kratkem res — naša.

Ako omenim, da smo imeli že nekaj snega, to ne bo nič novega, saj ste ga obvohalo celo v — Chicagu. Drugače je pa vreme krasno, in naj bi ostalo tako še do Božiča, potem bo zima malo krajša, ker tu je navadno dolga.

ZADNJI ROMARSKI SHOD
NA AMER. BREZJAH.

Lemont, Ill.

Sezona letošnjih romarskih shodov pri Mariji Pomagaj na ameriških Brezjah se nagiblje h koncu. Ker smo pa videli, kako so se zlasti letošnje leto naši verni slovenski rojaki v obilnem številu zbirali krog nebeske Kraljice Marije Pomagajce, zato smo sklenili, da bo na Rožnicensko nedeljo zadnji skupni romarski shod. To nedeljo se bomo skupno zahvalili nebeski Materi za vse prejete milosti, katere nam je njena materinska roka to leto delila. Zato vabimo vse cenjene rojake, da se udeležijo tega zadnjega romarskega shoda v obilnem številu ob 10. uri slovesne sv. maše in ob 2. popoldan ravno tako slovesnih večernic.

Popoldan, oziroma že po sv. maši, bo pri tem zadnjem letošnjem shodu nekaj posebnega. P. Stanko, ki je nosil v takem strahu kraljico čez morje, nam bo dal pokusiti, kaj so pripravile letos njene hčerkice. Kakor pravijo Rev. John, so se letos res prav imenitno izkazale kljub temu, da jih je razno delo zadrževalo, in jim niso mogli tako streči kakor bi morali, so vendar pripravile mnogo prav okusnega in sladkega medu. Torej bodi vsem v naznanje, da bomo to sladko robo pokušali v nedeljo, dne 7. oktobra. Mnogi ste že popraževali, kedaj bo tista sladka nedelja? — No, vidite, sedaj je pa prišla. Bode še mnogo drugih sladkih in nesladkih reči to nedeljo na razpolago.

V slučaju slabega vremena se bo vršila pobožnost prihodnje nedelje, dne 14. oktobra. K obilni udeležbi vabijo Slov. oo. frančiškani.

FINANČNI PREGLED V CERKVI
SV. ŠTEFANA. SEPT. 1928.

Dohodki:		
Cerkvena kol.: Sedeži	\$ 335.54	
Kovrte	283.18	
Brez kovrte	153.73	
Izredna kol.: Za škofijo	155.48	
Za dolgozve	43.77	
Večernice	27.22	
Svečke	71.40	
Mesečina	99.00	
Hala	10.00	
Dar za slikanje	26.00	
Zabava	60.00	
Dar	10.00	
Keglišče	25.00	
Posoilo	3000.00	
Skupaj	\$4300.00	
Stroški:		
Plače: Duhovniki	\$ 332.00	
Organist	130.00	
Mežnar	150.00	
Telefon	6.15	
Elektrika	21.89	
Kuriarja	19.44	
Cerkvene potrebe	14.35	
Hišne potrebe	8.50	
Popravila	217.35	
Barva	124.11	
Interes	1323.75	
Slovenski dom	3151.00	
Skupaj	\$5498.57	

Uganka ali zagonetka št. 3.

— Vzemite svinčnik in sestavi iz črk v spodaj navedenih šestih vrstah, da se bo čitalo v 1. vrsti ime slovenskega mesta. V 2. vrsti ime slavnega bivšega ameriškega državnika. V 3. vrsti ime angleškega mesta. V 4. vrsti ime odličnega Amerikanca. V 5. vrsti ime slovenskega škofa. V 6. vrsti ime bivšega nemškega cesarja.

1. N-A-K-M-I-K.
2. L-N-W-S-I-O.
3. N-O-N-D-I-O.
4. G-S-H-U-H-E.
5. C-R-E-T-O-B.
6. J-I-V-M-E-L.

Rešitev bo objavljena okrog 20. oktobra. Oni, ki ga bo srečala izmed onih, ki bodo zagonetko rešili pravilno, bo dobil, če možki, lepo kravato, če žena, pa zavojček lepih robcev. Zagonetko stavi v rešitev Sheboyganski fant, Sheboygan, Wis.

Uganko št. 2 so pravilno rešili: Terezija Česnik, Indiana-polis; Jacob Kochevar, Lowell; Miss A. Kochevar, Lowell; Fannie Medle, Milwaukee. To uganko so rešili samo stiri. Odgovorov je prišlo 12. Sreča je zadelo to pot Mr. Jacob Kochevarja, Box 3257, Lowell, Arizona, kateremu naj blagovoli poslati Mr. Jernej Jereb iz Rock Springs, Wyo., obljubljeno nagrado. Pravilna rešitev uganke št. 2 je: grob.

Kam gre zlato? — Poročilo pripoveduje, da samo v Združenih državah se porabi po dentistih za popravljanje zob nad 15 milijonov dol. vrednega zlata sleherni leto. Na drugi strani pa pravi poročilo, da umre letno v Združenih državah toliko ljudi, da se z njimi pokoplje več kakor za 10 milijonov dolarjev vrednega zlata, ki ga odnesejo umrli seboj v grobove s svojimi zobmi.

O voličih. — Statistika dosedanjih volilnih let pokazuje, da do malega pri vsakih volitvah ena tretjina državljanov svoje volilne dolžnosti zanemarijo. Leta 1924 je volilo 29,091,417 volilcev. Volilcev pa je bilo nad 50 milijonov. Letos je v Združenih državah okrog 56,000,000 volilcev. Pričakuje se, da bo volilo med 40 in 45 milijonov volilcev. In zakaj ne bi vsi? Volilni dan je edini dan, ko ima vsak državljan pravico in svobodo, da z glasovnico v roki izrazi svoje mnenje.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

Dohodki	\$4300.32	
Preostanek	1211.65	\$5511.97
Stroški		\$498.57
Ostane		13.42
Rev. Anselm Murn, župnik.		

* PODLISTEK *

Drobtine s potovanja v domovino
in nazaj.

Od južnega dela Maleševskih planin preskoči široko dolino reke Strumice, tako da ostane Strumiška kotlina z mestom Strumico Jugoslaviji, na Belasico — trojna meja — in se preko nje spusti v Dojransko kotlino, gre po sredi čez Dojransko jezero, čez Djevdjeljsko kotlino pod mestom Djevdjeljijo in se nato vzpne na visoki glavni greben Morihovsko-meglenskih planin.

Od Kajmakčalana se polagoma spušta preko Bitolske kotline nad Lerinom in gre preko Nereidske planine na Prespansko jezero in preko njega na Ohridsko kotlino.

Med obema jezeroma se nahaja trajna meja med Jugoslavijo, Grčijo in Albanijo.

Meja napram Albaniji je ostala v glavnem ista, kakor se je določila l. 1913; izvršene so z odločitvijo veseli dne 9. nov. 1921 le majhne poplave v korist Jugoslavije pri Debru, Prizrenu in Skadru, pri Linu pa v škodo Jugoslavije. Napram Albaniji poteka tedaj meja sledeče: Od trojne meje se spušta na južnozahodni konec Ohridskega jezera pri Sv. Naumu, gre preko jezera na Lin, ki je sedaj albanski, in odtod na greben Jablanice ter po njem nekako do Debra. Pod Debrrom se spusti preko Drimove doline in se vzpne na greben Dešata, nato Koraba, gre zapadno od južnega konca Šar-planine, a nekaj kilometrov vzhodno od osamljene gore Jalič (2524 m, Galiča Ljums), čez Koritnik (2381 m), čez Paštrik (19996 m) proti SZ na glavni greben Prokletij; vsa Prizrensko-metohijska kotlina je sedaj jugoslovanska in tudi vse šarske župe. Nadalje poteka meja po grebenu Prokletij proti Z; pripada Jugoslaviji tudi Vrmorša, to je visoka

dolina ob Limovem izviru, kjer je bila leta 1913 albanska meja iz političnih namenov potegnjena protiprirodno daleč proti S. — Odtod gre proti JZ navzdol na veliki Slni zatok Skadarskega jezera, dalje, preko jezera in nato preko Taraboša na doljno Bojano. Na dalmatinski obali ima Jugoslavija še majhen del meje z Italijo v okrožju Zadra, ki spada pod italijansko suverenost.

Meja napram Italiji, Avstriji, Bolgariji, Grčiji in Albaniji poteka pretežno po visokem gorovju in jo moremo v vojaškem oziru v splošnem imenovati dosti ugodno, dasi je ponekod, tako na SZ v Sloveniji ter na jugu v Makedoniji v gospodarskem in prometnem oziru neugodna, ker loči zaledje od najbližjega morja. Najslabšo, najmanj zavarovano in najmanj prirodno državno mejo ima Jugoslavija na SI v nizavju ob Donavi in Tisi, v Bački, Baranji in Banatu, kar je tem važnejše, ker se ravno tu nahaja državna prestolnica, tako rekoč v neposredni bližini meje.

Površinski značaj. Jugoslavija pripada po ogromni večini, to je 83 odst., visokemu svetu; nizki svet zavzema le 17 odst. celokupne površine. Takoj od jadranske obale se svet neposredno, naglo, po večini zelo strmo dviga proti SI — od vsega obrežja odpade le nekaj čez 5 odst. na nizko obalo. Značilno za relief Jugoslavije je, da se vleče niz najvišjih pogorij in vrhov skozi vso državo v smeri od SZ proti JI, blizu jugozapadne meje, od Triglava v Sloveniji do Peristera in Kajmakčalana pri Bitolju.

Od tega najvišjega predela se relief polagoma znižuje proti SI, prehaja v vedno nižja pogorja, hribovje in gričevje ter naposled v obširno Panonsko nižavje in njega zatoke ob Dravi, Savi, Vrbasu, Drini, Kolubari in Moravi. Nad 2500 m visoke gore imajo Slovenija, Črna gora in Južna Srbija, nad 2000 m tudi Bosna-Hercegovina in južni del Severne Srbije. Najvišji vrh v državi je Triglav (2863 m), za njim sledi Škrlatica (2738 m), istotako v Julijskih

Alpah, in na tretjem se nahaja gora Dju-ričevica (2677 m) v Prokletijah na albanski meji. Najnižja mesta so razen ob Adriji ob dolenjem Timoku na Donavi (35 m) in na Vardarju pri Djevdjeliji (52 m).

V hidrografskem oziru pripada velika večina Jugoslavije porečju Donave, in sicer 71 odst., torej nad sedem desetim; k Adriji se odtaka, bodi nadzemsko ali podzemsko, 19 odst., to je malo manj nego petina, najmanjši del, to je 10 odst., se od-maka v Egejsko morje. Donava, ki tvori glavno vodno cesto za Dolnje- in Srednje-donavsko nižavje ter za južno českoslovaško, avstrijsko ter bavarsko ozemlje, ima za Jugoslavijo tem večji pomen, ker ima v Tisi, Savi, Dravi in deloma Moravi ugodne stranske vodnocestne zveze.

Prestolnica Beograd leži ravno v križišču teh vodnih cest ter ima vzpričo tega in vzpričo križanja suhozemskih potov zelo ugodno lego, po Cvilju "neprimerno ugodnejšo nego Dunaj in Pešta".

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah
Sedež: Joliet, Ill.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Filip Živec, 507 Lime St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik: Mary Kremesec, 2323 S. Winchester Ave., Chicago.
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: Paul J. Laurich, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petric, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Joseph Skur, 123 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Jakob Strudel, 1199 N. Broadway, Joliet, Ill.
John Gerar, 1022 McAllister Ave., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 1240 — 3rd St., La Salle, Ill.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Joseph Wolf, 508 Lime St., Joliet, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Do dne 1. jan. 1928 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$53.779.83.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 ali \$1000.00. Od 16. do 40 let se lahko zavaruje za \$1000.00. Od 40. do 45. za \$500.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje za \$250.00.

ROJAKI, PRISTOJATE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

DRUŠTVENE VESTI IN NAZNANILA.

NAZNANILO.

Waukegan, Ill.

Iz urada društva sv. Družine, št. 6. se naznanja, da bo imelo društvo v nedeljo dne 7. oktobra svojo redno mesečno sejo v šolskih prostorih. Društveni asistent se bo pobiral že ob pol 2. uri popoldne in potem ob 2. uri se prične seja. Tem potom prosim, da se udeležijo člani in članice v obilnem številu. Na tej seji bodo jako važne točke za rešiti, zato pridite vsi.

Po seji, kakor je sklenilo

društvo na zadnji seji, bo domača zabava, to je malo plesa. Vabimo tudi vse glavne uradnike vseh katoliških društev iz Waukegana in North Chicago. Upamo, da nas posetite množično na tej domači zabavi, da se bomo pogovorili o mnogih stvareh. Zato še enkrat vabim vse odbornike društva, kakor tudi članice in članice, da se v velikem številu udeležijo te seje in te zabave.

S sobratiskim pozdravom
Jos. L. Drašler, tajnik.

ZDRAVSTVO.

VRSTE IN OBLIKE JEIKE.

Piš: Dr. Fr. Debevc.

Jetika ni samo bolezen pljuč, temveč vsega telesa. Res pa je, da so pljuča najčiste po njej prizadeta.

Pri vdihanju kužnih klic pridejo le-te vanje. Kadar bacili iz poljubnega polnega ognjišča zaidejo v kri ter se potem potepajo z njo naokoli, pa se spet najraje zaustavijo in naselijo v pljučih, kamor prihaja kri v številne žilne mrežice po kisik.

Vprašamo se: Kje pa se kužne klice izven pljuč najraje naselijo? Odgovorimo takole: Na sto slučajev pljučnih jetik pride približno 18 izvenpljučnih. Od teh 18 slučajev je 13 takšnih, ki postojajo istočasno poleg pljučne tuberkuloze, 5 slučajev pa je takšnih, ki obole sami zase, to je: pljuča so pri tem zdrava.

Če vzamemo vse izvenpljučne jetike ter jih porazdelimo po organih našega telesa, potem vidimo: Približno ena četrtina je teh obolenj v črevesju in na trebušni mreni; malo manj kot tretjina je te bolezni v kosteh in sklepih; skoro polovica v sečnih organih (ledvice, mehur itd.) in spolovilih (sečni organi in spolovila so med sabo v tesni zvezi, zato bolezen prehaja rada v sosesčino); preostanek odpade na tuberkulozo bezgavk in druge telesne dele.

Ako primerjamo slučaje samostojne izvenpljučne jetike, pri katerih pljuča niso bolna, potem dobimo nekoliko drugačno sliko: Skoro polovica je tuberkuloz črevesja in trebušne mrene (ker se — zlasti pri otrocih! — z okuženo jedjo inficirajo čreva, dočim ostanejo pljuča nepoškodovana); skoro tretjina je tuberkuloz v kosteh in sklepih, le petinka odpade na sečne organe in spolovila, ostalo so slučajji obolenja žlez itd.

Tudi oči, nos, uha, možganske mrene, možgani, srce itd. lahko obole vsled jetike. Bodi si prikriti (da bi človek prej sklepal na kako drugo bolezen!) se odigravajo ti kužni procesi.

Ne obračaj torej svoje pozornosti samo na pljuča, temveč na vse telo. Čim prej spoznaš vzrok svojih telesnih težav, tem boljše je, zlasti to velja za jetična obolenja.

Mnogokrat srečujemo ljudi, ki trpe vsled naduhe. Muči jih kašelj, v prsih jim piska in svira, težko dihaajo, love sapo. Če se te težave od časa do časa pojavljajo z vso ljutostjo, potem govorijo ljudje o "astmatičnih" napadih.

Bolje poznavanje jetike je iz obilice teh naduh in astm iz-
ŠUBLJEV KONCERT V MILWAUKEE.

Naznanja se vsem Slovencem v Milwaukee in okolici, da priredi Mr. Anton Šubelj, znani umetnik, operni pevec iz Ljubljane, zanimivi koncert v S. S. Turn dvorani, in sicer v soboto, dne 6. oktobra zvečer ob 8. uri.

Torej pokažite se slovenski rojaki ob tej priliki, da znate upoštevati znanosti slovenskih umetnikov. Udeležite se v obilnem številu. S tem boste izkazali čast našemu umetniku, kateri si tudi v resnici zasluži. Ta koncert bo nekaj izvanrednega, kar se ne sliši lahko kdaj. Drugi naši rojaki, kateri so Mr. Šubeljna že slišali, vedo o tem veliko povedati.

Pred vsem pa ta dan naj velja za Slovence v Milwaukee, da se izkažemo složni za eno skupno stvar. Koncert se bo vršil pod vodstvom vseh peskih društev v Milwaukee.

Za pripravljalni odbor:
(Ogl.) Antonia Čertveznik.

luščilo ne manjino, temveč večino slučajev — tuberkuloze.

Najprej moramo znati sledeče: Če se vsled bolezenskih sprememb pljuča mestoma brazgotinasto prerastejo in skrečijo (to se dogaja najčeste na vrških), potem so seveda dotični deli pljuč izven prometa, za dihanje komaj uporabni. Preostali zdravi pljučni deli so zato tembolj zaposleni, saj morajo izmenjavati kisik za vse telo.

Sčasoma pa z delom preobloženi pljučni mehurčki obnemorejo: mehurčasto so napihnjeni in nimajo več one elastične gibčnosti, da bi neprestano pri izdihavanju izpuhali zrak. Pljuča in prsni koš so zato prošnjari, v trajnem položaju diha. Preje ali kasneje nastali katari dihalnih cevi so nova ovira za brzo potovanje zraka. Srce le s težavo poganja kri v pljuča, zakaj vsled opisanih bolezenskih sprememb je uporaben le še del žilic. Končno lahko srce popolnoma opeša, življenje je potem v smrtni nevarnosti.

Takšne naduhe nastajajo ali pozno po dolgotrajnih pobojevanjih ali pa od vsega početka bolezni. Prva skupina je najčiste pri onih oblikah jetike, pri katerih nastajajo mala kužna ognjišča, tuberkuli, krvnim potem takorekoč neobčuteno, brez izrazitega občutka bolezni zdaj tu zdaj tam v pljučih; včasih gostejše v vrš-

kih, včasih precej enakomerno porazdeljena v vseh pljučnih loputa.

Ti tuberkuli so čez par tednov že zaraščeni, na njih mestih so nastale brazgotinice. Vsaka brazgotina pa — kakor veš — vleče vkup zdravo tkanino (če si se kdaj močno opekeli, opaziš ta pojav na lastni koži). Tekom let je teh brazgotinic več in več. Dihala površina se je zmanjšala, preostali pljučni mehurčki so močno vpreženi, končno obnemorejo, ostanejo trajno napihnjeni: Po dolgi letih lažnega ali težjega boleovanja je nastala jasna slika naduhe s kašljem, napornim dihanjem (zlasti pri hoji navkreber!), slabim srcem in s sodo razširjenim prsnim košem.

ŠIROM JUGOSLAVIJE.

Afera Orjunašev — senzacija za Trbovlje.

Ko so časopisi prinesli vest, da je Peric umorjen in to celo, kakor se sumi, od Orjunašev, je završalo med rudarji v Trbovljah. Posebno so se pulili za časopise, kjer so orjunska dela obširnejše opisana. Želja vseh je, da bi se Fakinova justifikacija kaznovala na ta ali oni način, da bi znali, da je tudi za Orjunašev zakon tu, kateremu se morajo pokoravati, ne pa samo za delavce. Poparjeni so pa demokratje,

večinoma vsi zagovorniki in člani Orjune.

Ogenj v Dolški gmajni pri Trbovljah.

V noči od četrčka na petek, 14. sept., je nastal ogenj v hlevu posestnika Toneta Klemenca v Dolški gmajni nad Dolom. Dolski gasilci hleva niso mogli rešiti; zgorela sta dva prašiča. Ogenj je bil najbrže podtaknjen. Kot osumljenka je bila aretirana Marija Pintarjeva in izročena sodišču v Laškem

Zivo srno so ujeli.

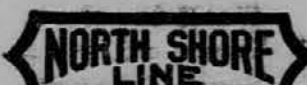
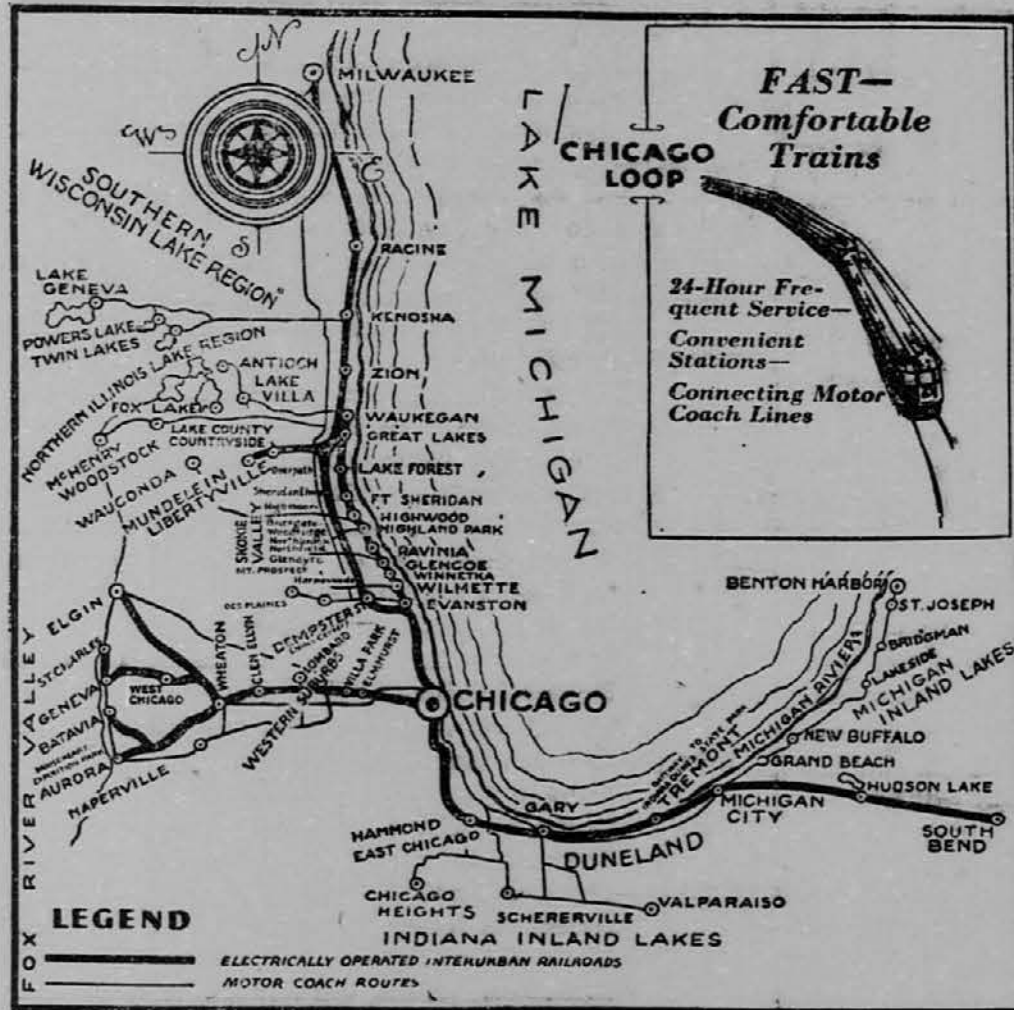
Ko se je v četrtek, 13. sept., po službenih opravkih nahajal kotredežki župan g. Martin Drnovšek v Zupljah, je opazil na opozoritev drugih bežečo srno, ki se je kmalu zamotala v gostem robidovju, iz katerega se ni mogla rešiti. G. Drnovšek je srno živo vjel in jo pripeljal zagorskim zakupnikom.

NAJBOLJ SE PRODAJA

vseposod Budweiserjev Malt sirup. To slavo in prednost je dosegel ta produkt v mnogo manj časa, kakor dveh letih. K temu je pomagala izvrstna kvaliteta tega Budweiserjevega produkta.

Da je mogoče Anheuser-Busch kompaniji izdelavati tako izredno dobre kvalitete Malt in Hop, je pripisovati ogromnim finančnim virom te

KAMORKOLI v chicaški okolici

Direktno v lenu predmestja Chicago in v Fox River Valley.

Aurora Lombard
Elgin Villa Park
Batavia Elmhurst
Geneva Westmore
St. Charles Warrenville
Wheaton West Chicago
Glen Ellyn Wayne
Tu je zveza Motor Coach z Western Motor Coach Co. (Marigold Lines) do:
Naperville La Grange
Downers Grove Oakbrook
Hinsdale Bloomingdale
Addison
Direktno druge Motor coach zveze do Exposition Park, Mooseheart, Yorkville, Oswego, Dundee, Carpentersville, Yoeam, City of Childhood, Elgin State Hospital, St. Charles School for Boys, Rockford, Belvidere in mnoge druge kraje.

Izvrstna postrežba do vseh mest in vasi ob krasni Severni obali in Skokie Valley.

Milwaukee Highwood
Racine Highland Park
Kenosha Ravinia
Zion Glencoe
Waukegan Hubbard Wood
Great Lakes Winnetka
Lake Bluff Kenilworth
Lake Forest Mundelein
Port Sheridan Libertyville
Regularne Motor coaches zvezo do North Shore proge do vseh pripravnih točk do:
Fox Lake Lake Zurich
Channel Lake Woodstock
McHenry Northbrook
Antioch Wauconda
Lake Villa Gurnee
Deerfield Techny
Od Kenoshe operirajo motor coaches do Powers Lake, Silver Lake, Paddock Lake, Twin Lakes in Lake Geneva.

je na razpolago do vseh industrijskih krajev na južni strani Chicago kot Duneland in Indiana in do južnih mest ob michiganskem jezeru v resortnih mestih.

South Bend Tremont
New Carlisle (the Dunes)
Hudson Lake Gary,
Michigan City, East Chicago
in Hammond.
Dobite tudi tu Motor coaches zvezo z Shore Line Motor Coach Company v Michigan City terminalu do:
Benton Harbor Lakeside
St. Joseph Union Pier
Bridgman New Buffalo
Sawyer Grand Beach
Direktno železniško ali na Motor Coach zvezo do Chicago Heights, Valparaiso, Flint Lake in Hobart.

Telefonirajte na Prometni Department, Central 8280 za vse informacije.

Najboljša prevozna postrežba za kamorkoli v Chicagi in okolici.

Na razpolago so najhitrejši brzolaki, narejeni na poseben način, da ne tresejo, izurjeno in naklonjeno osebje, udobne in priprave postaje, 24-kratni vsakourni točni obrač, redne zveze z Motor coaches prometnimi zvezami, dining in salonske kare na razpolago — to je ekselentna postrežba električne železnice, ki operira iz osrčja Chicage na vse kraje, kamorkoli želite potovati. Vozovi in kraji skorzi katere se vozi so čisti, nobenega prahu, cinderja, dima, itd. Pridite ni odhajate kadar vas volja. Najamete lahko karo v naprej o prilikah prevoza kakih večjih partij. Nobenega prometnega zadrževanja. Kadar želite iti ven iz mesta telefonirajte na "Outing in Recreation Bureau" (brezplačno) in radi vam bomo pomagali: 72 West Adams Street, State 0080.

koli želite potovati. Vozovi in kraji skorzi katere se vozi so čisti, nobenega prahu, cinderja, dima, itd. Pridite ni odhajate kadar vas volja. Najamete lahko karo v naprej o prilikah prevoza kakih večjih partij. Nobenega prometnega zadrževanja. Kadar želite iti ven iz mesta telefonirajte na "Outing in Recreation Bureau" (brezplačno) in radi vam bomo pomagali: 72 West Adams Street, State 0080.

družbe, kateri znašajo nad \$40,000,000.00, s katero svoto se je kapitaliziralo to velikansko podjetje.

Ta družba tudi izobrazuje ženstvo, kako se uporablja Budweiserjev Malt Syrup za kuhinjske namene. Ta Malt so dosedaj uporabljali samo za eno ali dve stvari, sedaj ga uporabljajo za več drugih namenov, ker se izvrstno obnese

pri pecivu in kuhi. Vprašajte zanj vašega trgovca, kjer kupujete vašo grocerijo.

SIRITE AMER. SLOVENC!

North West Second Rear Tovarniška prodaja

NEW MODEL BOILER

Catalogue FREE

Posebno trpečni čistilni b. a. ker, 5 col. kapa iz medi in cevka.

Lahko za čistiti. Kapa ni na vijak, ni se treba batti, da bi si opekli roke, pri snemanju. Le lahke pritisk in kapa se v sekundi odstrani. Varno, praktično, enostavno in trpežno. Nobene posode tako fine kvalitete ne morete dobiti za tako nizko ceno. To je kotel z nizkim pritiskom in pasteurizer. Ni boljšega za domačo uporabo. Pošiljamo proti gotovini po tovarniških cenah, označenih na sliki. Pošljite "money order" ali denar. Vredno, da se ima tako posodo.

HOME MANUFACTURING CO.,
Dept. S-4 18 E. Kinzie St. Chicago, Ill.

GOŠPODINJE V JOLIETU

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

MESO IN GROCERIO

V zalogi imam vedno vsake vrste sveže ali suho prekajeno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko obrt.

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS., JOLIET, ILL.
Chicago Telefon 2917.

KALIFORNIJSKO GROZDJE

PRIHAJA SEDAJ V CHICAGO.

VSEH RAZLIČNIH VRST. KVALITETA DOBRA.

CENE SO SEDAJ NIŽJE, KAKOR BODO POTEM POZNEJE V SEZONI.

POLNE ZALOGE SO SEDAJ NA RAZPOLAGO NA

SLEDECIH POSTAJAH

SANTA FE TRACKS 21ST & ARCHER AVE.
CHICAGO & N. WESTERN R. R., CLINTON & KINZIE
ROCK ISLAND TRACKS TAYLOR & CLARK ST.
PRODUCE TERMINAL 27TH ST. & ASHLAND AVE.

CHICAGO

Zmerne tovarne cene so jamčene v katerikoli kraj za kupovalce izven mesta.

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ŽAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmernne.

1002 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

Pred ognjem in tatovom.

so naše varnostne skrinjice vedno varne. V njih lahko hranite vse svoje vrednostne papirje, zavarovalne police, zemljiške prepise, bonde in sploh vse, kar je vredno hraniti. Iste so va vama vedno dostopne med uradnimi urami od 9. dop. do 3. pop. proti mali najemini za \$3 na leto. Ključ hranite vi, tako da brez vašega ključa skrinjice nikdo ne more odpreti. Tudi so vam na razpolago brezplačno privatne sobice, kjer lahko brez motenja in vmešavanja od strani drugih pregledate svoje papirje ali pa odstržite obrestne kupone na svojih bondih.

Naši uradniki so vam z veseljem na razpolago pri posvetovanju radi nakupa vrednostnih papirjev, kojih obrestna mera je višja od navadnih vlog in kojih varnost vam ne bo delala skrbi. V vseh denarnih zadevah obrnite se z zaupanjem do nas. Naš kapital in rezervni sklad znaša več kot \$740,000.00.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, predsednik Chas. G. Pierce, kasir
Joseph Dunda, pomožni kasir

Žena z zaprtimi očmi

Pierre l'Ermite. - Poslovenil dr. Lovro Sušnik.

Triindvajseto poglavje.

Ustrahovana vsled Celestina, ki ga je še vedno mučil v notranjosti resničen kes, je postala Melanija tisti večer bolj mirna. "Končno," ji je bil poklical v spomin šofer, "dajo celo ubijalcu, ki ga bodo obglavili, cigareto ali kozarec ruma. . . Marija pa je le krada. Jutri bo izvršena obsodba nad njo; pustite jo torej danes, da použije v miru svojo zadnjo večerjo. Sicer vas je pa tudi gospa prosila. In potem je neznosno v kuhinji, kjer se venomer mesarijo."

"Oh, kaj gospa. . ., usedem se nanjo! In kdo pa mesari tu? Jaz se samo branim proti pustolovki, ki je zmožna vsega. Naj bo, bom pa poskušala, da se držim. . . o, ne radi gospe, ampak radi sebe. . . ker čutim, da so moji živci zvezani z želodcem."

In res je njeno veličanstvo zadržalo svojo jezo.

Pred odhodom v sobe je Marija prižigala v jedilni shrambi bakrene svečnike; Ludovik Hughe je prišel kot po navadi po svojega in je ljubko, skoro očetovsko dejal mladenki roko pod pazduho:

"Ali je nocoj vsaj malo bolje? . . ."

Marija je skomizgnila z rameni kot da je izgubila pogum; to je bil ves odgovor. . .

"Jutri odpotujem navsezgodaj v Pariz; a če ta teden ne bo bolje, zanesite se name, da bom koj ob vrtnitvi nastopil čisto brez vseh ozirov. Ne bom dobro spal nocoj ob misli, da ste vi neizmerno nesrečni pod streho, ki je moja. . . ki je koncem koncev streha poštenih ljudi. . . Jaz pa hočem, da ste tukaj neizmerno srečni. . . Čujete-li, moja Marica? . . . Ne pravim vam teh besed le kar tako v zrak. . . Ali razumete, da govorim resno. . . oh. . . tako resno! . . ."

Marija je dvignila k njemu oči, v katere so zopet prihajale solze. . .

"Ali mi verjamete, Marija. . ., moja mala, draga Marija? . . ."

"Da, verjamem vam. . . Toda vi ne morete storiti zame ničesar. . ."

V tem hipu se je zapovedovalno oglasila na hodniku gospa Hughe:

"Kje je gospod Ludovik?"

"Kje hočete, da naj bo! . . ." je zamrmrala Melanija, ki je tudi prišla po svečnik, katerega ni nič potrebovala.

Marija je odšla poslednja navzgor.

Zopet jo je stisnil duh po cigari v grlu. . . Nezaupno je pogledala. . . iskala. . . Zgodba z njenimi ključi ji je prišla spet na mar. . . Lega njenega kovčega se ji je zdela spremenjena. . .

Tedaj ga je odprla, ta kovčeg, ki je hranil toliko spominov. . .

Prvi, čeprav površni pregled ji je povedal brez sence dvoma, da je bil kovčeg odprt in prebrskan. In ko je Marija predevala drugega za drugim kose perila, je zapazila sredi bele svilene bluze debel pepel, odpadel s cigare!

Ura je bila 11 ponoči.

V svojih ogorčenih mislih je Marija vzpostavila prizor: nekdo je prišel danes v njeno sobo. . . neki moški brez najmanjšega dvoma. . . Vstopil je bil sem kot da je tu doma s smotko v ustih. . . Ni bil to gospod Hughe niti Ludovik. . . Torej Celestin. . . Zakaj potrebna je gotova duševna podlost za izvršitev, izvestnih stvari.

A Celestin ni bil sam. . . Celestin je ovca. . . vodila ga je Melanija. . . in ga prisilila, da je postal njen sokrivec. Vzeli so ji bili ključe, toda ne, da bi jo okradli. . . le da vidijo. . . se prepričajo. . . najdejo podatkov o kom ali čem.

Idoč logično od sklepa do sklepa v tem zelo jasno očitnem problemu, je Marija kmalu dognala dovolj.

In ko si je vse to predstavila. . . vse videla natanko kot da je bila sama prisostvovala prizoru, se je dvignil v njej stud, neizmeren, nepremagljiv, pogrezujoč vsakršno neodločnost. Sam gospod župnik ji ne more več očitati, če zapusti hišo, kjer so tako ravnali ž njo.

Jutri zjutraj odide.

Sedeč na svoji majhni železni postelji, premišljuje Marija dolgo v noč. . .

Drugo za drugo vidi zopet temne postaje, po katerih je polagoma prišla sem. . . v tak položaj, da je usoda nje, Rozaline pl. Cressey, nekdanja graščakinja na Framboisieri, od tega gnojnega sovraštva, ki se imenuje Melanija! . . .

Zival je žival. Pustimo jo, da požre svojo vrstnico za eno kost več ali manj, za malo razliko v izmeri hrane, ker je ta hrana pač njeno edino upanje in njen edini ideal.

Toda človeško bitje, naplavljeno kot ona na ta otoček bede!

Toda tako zvaia izobraženka! . . .

Toda krščena duša! . . .

Toda žena, ki je šla skozi življenje, pa se zagriže z vso divjostjo v ubožico, ki ga komaj pričinja! . . .

Dvigajoč oči k svojemu razpelu, kjer visi samotni On, ki je podal edinstveno pravilo za srečo: Ljubite se med seboj, se spusti Marija Durand v jok.

Kako strašna reč! . . . Pasti s svojega socialnega položaja. . . biti prepuščena brez obrambe bitjem, za katere boste vedno tujka in pri katerih vzbujajo vaše lastnosti, namerjane drugačnemu okolju, takšen odpor nizkotne zavisti.

Marija se je zagledala v daljavo kot da išče v preteklosti obraz svojih prednikov, da jim poreče:

"Vi, ki ste pripadali vodilnemu razredu, bi bili morali vendarle to vedeti in predvideti! . . . Potem bi jaz ne bila morala hoditi po tem križevem potu, ki ni moj.

Pri kateri postaji sem že? . . .

Kaj me čaka jutri? . . .

Zopet tlak? . . . Nova družina, kjer bom začela z drugo Melanijo prenašati iste prizore istega žalostnega življenja. . ., ker imajo isti vzroki iste posledice? . . . Oh, gotovo, če bi se hotela boriti! . . . Če bi dejansko hotela zapustiti svoj razred, svojo odličnost. . . se posluževati istega orožja. . . bi jo pobila, to kuharico, kot pobijajo zlobno žival. . .

A jaz sem. . . in ostanem Rozaline de Cressey! . . . tista ki se ne bo nikdar poslužila gotovih sredstev, nevrednih njenega imena in njenega pokolenja."

Tri najnovejše plošče,

KI SO RAVNOKAR PRISPELE V RAZPRODAJO.

68006-F—Spomin na vojaštvo, 1. in 2. del, 12 inčev.	\$1.25
Kdor je bil sam vojak, ali pa tudi, kdor je kdaj samo opazoval vojaštvo v stari Avstriji, ga bo gotovo zanimala ta plošča z raznimi prizori iz vojaškega življenja, komandami in vojskomi pevkami.	
25087-F—Tiha luna, moški kvartet, petje	75c
Rojakom, moški kvartet, petje, 10 inčev.	
Dve mični pesmici, prva mehka, v srce segajoča, a druga krepki in odločni poziv.	
25088-F—Takrat v starih časih, moško petje, kvartet	75c
Pozdrav, moški kvartet, petje	
Še dve pesmici, ki jih vsakdo izmed nas pozna in jih ima tudi vsakdo rad. Prva je dobro znana že po naslovu, druga pa je pozdrav naši krasni Gorenjski.	
DRUGE SLOVENSKE COLUMBIA PLOŠČE.	
25000-F—Ribniška korajza, petje, duet	75c
Kranjski piknik, petje, duet	
25001-F—Na ofceti	75c
Juhu polka, harmonika	
25002-F—Juhu valček	75c
Domžalska polka, harmonika	
25003-F—Vaška serenada	75c
Naš maček je pa sam doma, petje, duet.	
25005-F—Kaj ne bila bi vesela	75c
Sivček, ženski duet	
25011-F—Pokšotič	75c
Špicpolka, harmonika, banjo, kitara	
25013-F—Ob planinskem jezeru	75c
Miatška polka, kmetska banda	
25014-F—Planinsko veselje	75c
Čevljarska polka, kmetska banda	
25016-F—Koračnica otroških pesni	75c
Na povelje, koračnica, instrumentalni kvartet.	
25017-F—Zajop mi ptica glasno, petje z orkestr.	75c
Ptica, petje z orkestr.	
25019-F—Stiglic, valček	75c
Gorica, polka, slov. tercet	
25020-F—Stari kranjski valček	75c
Štajerska, harmonika	
25027-F—Sobotni večer, valček	75c
Nedelja, polka, harmonika in ksilofon	
25029-F—Na bregovih Drave, harmonika z vijolino.	75c
Pomlad v kranjskih borah, harmon., vijol., ksilof.	
25026-F—Tirolski valček, 1. in 2. del	75c
Citre solo	
25031-F—Na sveti večer pri Hošlink	75c
Pred volitvami, komična prizora	
25033-F—Gor čez Izaro	75c
Oj tam za goro, moški kvartet	
25034-F—Čeika koračnica	75c
Sokolska koračnica, vojaška godba	
25035-F—Slovenska polka	75c
Slovenski ländler, tamburice	
25036-F—Slovenski valček	75c
Radostna, polka, harmonika, kvartet	
25037-F—Stoji, stoji Ljubljanca	75c
Sinoči je pela, slovenski kvartet, petje	
25038-F—Temne oči, valček	75c
Burja, koračnica, orkester	
25039-F—Na poti v stari kraj, 1. in 2. del	75c
Komični prizor	
25040-F—Hojer valček	75c
Pečlarska polka, instrument. trio	
25041-F—Veseli rudarji, koračnica	75c
Sladki spomini, valček, Hojer trio	
25042-F—Daleč v gozdu, valček	75c
Večerni valček, orkester	
25043-F—Polka štaparjev	75c
Ti si moja, valček, Hojer trio	
25044-F—Čoklarska koračnica	75c
Triglavske valček, Hojer trio	
25045-F—Mazulinka	75c
Ptica ohcet, šotič, Hojer trio	
25046-F—Ljubezen in pomlad	75c
Slovensko dekle, petje, moški kvartet	
25047-F—En starček je živel	75c
Sijaj solčice, moški kvartet	
25048-F—Na kranjskih gorah, polka	75c
Gospodarstvo, ländler, instrument. trio	
25049-F—Zadovoljni Kranjec	75c
Prišla bo pomlad, moški kvartet	

Za vse druge plošče nam pišite po cenik.

Pri naročilih za manj kakor 5 plošč, je poslato za vsako ploščo 5c več za poštnino. Za poštno povzetje (C. O. D.) računamo za stroške 20c. V vašo korist je toraj, da pošljete denar naprej in si prihranite te stroške.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora za slabe zobe.

Časi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentistovo delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokazani, ne odlašajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zavarujte si svoje splošno zdravje z zdravimi zobmi.

C. V. McKinley, D. D. S.
naslednik Burrows zobozdravnika
D'Arcy poslopje, 2. nadstropje — 4. etv. sobe 204
Phone: 4854

CHICAGO IN VAN BUREN STREETS
JOLIET, ILL.

Preiskava in ocena
BREZPLAČNO
ženska postržnica

Odprto: od 8. zjutraj do 8. zvečer.
V nedeljo od 10. zjutraj do 12. opoldne.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Noče dati svobode . . .

Karpatski Rusi so bili priklopijeni Čehoslovakiji. Baje se jim je obljubila svoboda. Zdaj je menda Čehoslovakija noče dati, in poslanec Ivan Kurtjak se je pritožil na ligo narodov. Za kaj prazaprav gre, poročilo ne omenja. Ako Čehoslovakija res hoče potlačiti njih jezik, se mora to obsoditi, ampak dvomim, da bi bilo tako hudo (?). Iz državnih ozirov se mora ozirati na državni jezik. Bržkone bo to Rusom zdaj strašno hudo. Prej pod Mažari niso imeli niti en procent svobode, zdaj je gotovo do 90 odstotkov! Prej so molčali, zdaj se pritožujejo.

Tudi na jugu je tako. Zdaj je baje tako hudo, da hočejo "častno umreti", prej so faktično že umirali, pa ni bilo tako hudo. Otroške boleznij v življenju mladih narodov!

Egiptovski lonci.

Profesor na peštanskem vsučilišču, dr. Josip Bajza, je doma iz Prekmurja ali Medjimurja in mažaron. Povodom pariške mirovne konference je spisal precej brošur, s katerimi se Mažari hoteli vplivati na konferenco v mažarskem smislu. Kdor je imel opravka z nemščakarji in nemčurji, dobro ve, kako bo pisal naroden odpadnik.

Razmere med Hrvati so več kot napete. Umevno je, da nasledujejo potek težke krize v Budapešti zelo pazljivo, saj vzhaja nova zarja za mažarski globus. Ni čuda, da se je oglašil mažaron dr. Bajza in napisal v "Magyarország" članek, kjer gladi brado Hrvatom, da je kaj. Hrvatski listi prinašajo članek z vidno zadovoljnostjo. Človek se nehoče spominati egiptovskih loncev, po katerih se je tožilo Izraelcem. Morda se Hrvatom "posreči" povratek v — Egipt!

Dr. Bajza piše med drugim: "Neka v Hrvatskoj uzmu na znanje, da hrvatskomu narodu se strane Mažarsko ne prijeti!"

SOBO
oddam v najem. — Hot water heat.

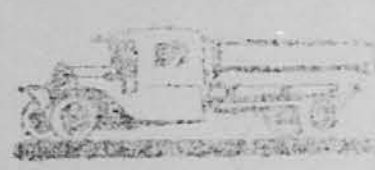
JOSEPH KENIG
2054 W. Coulter Street,
Chicago, Ill. Č.S.S.

PRIPOROČILO IN NAZNA- NILO.

Rojakom v Clevelandu, in državi Ohio naznanjamo, da se med njimi mudi naš potovalni zastopnik **Mr. John Kramarich**, ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Amer. Slovenca", oglase, prodajati naše knjige, plošče in sploh vse, kar v zvezi z našim podjetjem. Mr. Kramarich je naučen katoliški mož, ki se trudi, da bi čim bolj razširil katoliški dnevnik po naših naselbinah. Vsem našim prijateljem naročnikom ga najtopleje priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti katoliški list A. S.

Uprava Ame. Slovenca.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom, se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.

Poldište
Telefon: Roosevelt 8221.
LOUIS STRITAR
2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

NAJKRAJŠA POT V ALI IZ EVROPE
SKOZI BREMEN

Če ste se namenili potovati v staro domovino, povejte agentu, ki vam je najbližji, da hočete tiket od North German Lloyd.

Če želite kupiti tikete za Vaše sorodnike ali prijatelje v stari domovini, povejte Vašemu zastopniku, da hočete North German Lloyd družbo.

Črta via Bremen je najkrajša in Lloydovi parniki vključivši "Columbus, Berlin, München, Stuttgart, Dresden, Karlsruhe" i. dr. kre-tajo tedensko in spadajo med najbolj moderne in najboljše, z najboljšo postrežbo za potnike tretjega razreda. Hrana izborna.

Nova brzoparnika "BREMEN" in "EUROPE" s povprečno 4600 tonami, bosta gotova za prevažanje potnikov začetkom leta 1929, ki bosta črto med Bremenom in Newyorkom prevozila v šestih dneh.

Pridružite se božičnemu izletu (Christmas Excursion) v Bremen s parnikom "Berlin", ki odpluje iz Newyorka 11. decembra, izlet bo vodil zastopnik Mr. Hermann Wolf, ki bo šel potnikom v vsakem ozi-ru na roko.

Za nadaljnje informacije se obrnite na pooblaščenega zastopnika ali na

NORTH GERMAN LLOYD
130 W. Randolph St. vogal La Salle Chicago, Ill.